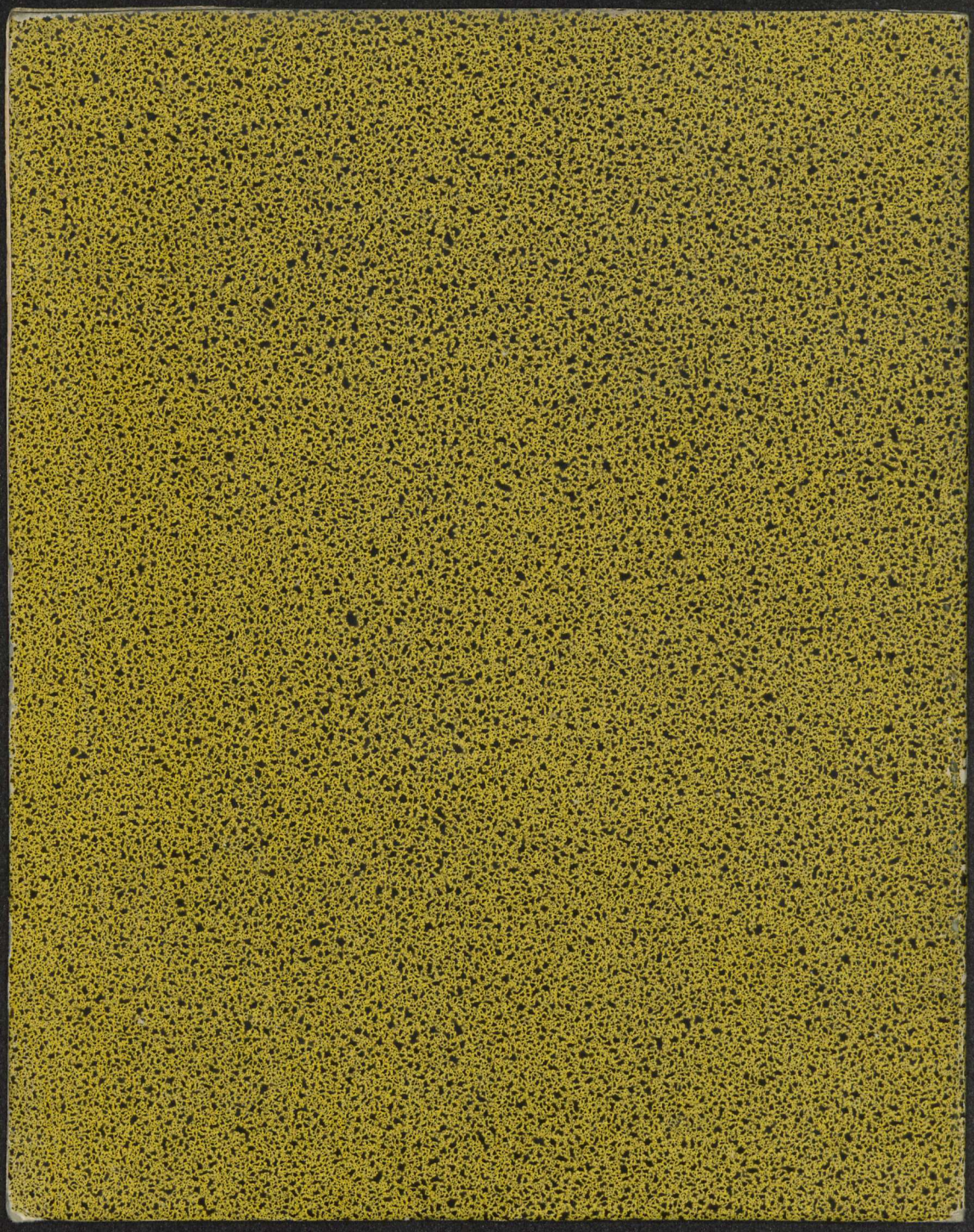

~~3702~~

3519

Mr. 2352

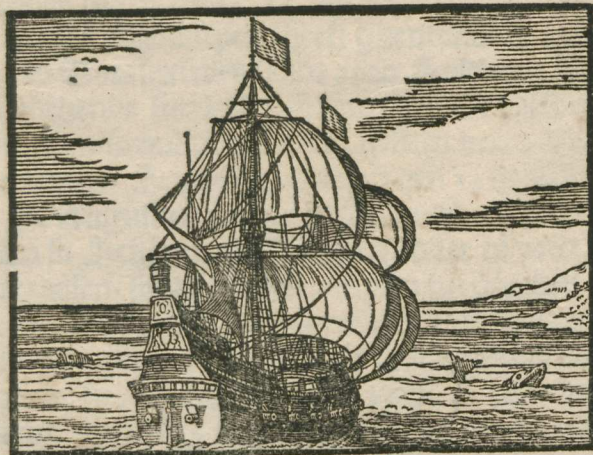
Veroveringh van
De Stadt Olinda/

Gelegen in de

Capitania van Parnambuco,
Dooz den E. E. Manhaften / Gestrengheit
HEYNDRICK C. LONCK, Generael te
Water ende te Lande. Mitsgaders:

Diderick van VVaerdenburgh, Colonel over de Militie te
Laude, van wegen de Geoctroyeerde *West-Indische Compagnie*,
onder de Hoog: Mo: Heeren Staten Generael, ende
den *Prince van Orangen*, Gouverneur Generael der
Vereenighde Neder-landen.

Gedaen op den 2. Maert A°. 1630.

T' Amsterdam, Dooz Hessel Gerritsz. *Das-Caert-schypber/* ende *Boeck-berkooper* inde *Das-Caert/* op de *hoeck* vande *Doele-straet*.

Beschryvinghe
Van t' Veroveren van
Pharnamboucque.

DE E. C. manhaften Generael H. C. Lonck, met 8 Schepen den 27 Junij 1629 uyt Goe-See gelept/ den 23 ende 24 August. onder Cenerif- fa in de Canarië met de Armada van Don Frederico geslaghen / ende den 4 Septemb. in S. Vincent ghekomen wesende aldaer verbercht: ende den 29 Novemb. by hem gekregghen heb- bende den E. C. Colonel T. van Waerdenborgh, gelijk oock den 27 daer was gekomē den Commandeur Dirck Symonisz, met den selven Colonel den 20 October uyt Texel gheloopen wesende: de Vloot alldoen sterck zijnde 54 Schepen en Jachten/ 2 Prin- sen ende 13 groote Chaloupen / heeft ghemonstert 7280 coppen/ namelijk 3780 Bootsgezellen/ ende 3500 Soldaten. Met welke macht hy (volghende sijn last) sijn cours gheset heeft na de Cust van Parnambuco/bequam 't lant int gesicht den 2 febru. 1630. op 7 gra. 4 minuten Supder breedte/en den 13 der selver maendt ontrent C. S. Augustin: aldaer geresolveert als dat de Colonel met 16 zeplen so Schepen als Jachten / daer in 2101 Soldaten en 699 Maetroolen/ soude landen 2 mylen by noorden Parnam- buco/in Pao marello: En de Generael met de resterende zeplen/ met 2 stercke Compagnien Soldaten/soude loopen nae 't Keyck. Welck volgende sy / na dat sy op den 13 en 14 haer hadden ghe- reedt gemaect/ op den 15 des morgens met den daegh/ met lief- lijk weer een stille Zee / de Heer Generael nae het Keyck / name- lick aen de Barra van Parnambuco/ ende den Heer Colonel met

A 2 syn

syn 16 zeplen / daer in 2101 Soldaten / 699 Maetrofen / die gheschickt waren te landen / na de gedestineerde plaets zijn toegeloopen.

De E. E. Generael quam ontrent den middagh voor de geseyde Barra / ende heeft gheset met eenige Schepen dicht onder het Fort dat op 't Zee-recyf leyt / ende tot aen den avondt op 't selve / als mede op de land-forten dapper geschoten: gelijk mede de Casteelen met meerder voordeel op den Schepē. De Schepen niet konnende rop schieten door 't roeren vande Schepen / vermits het dijnen van de Zee / mede dat het schieten den Casteelen weynich schade / maeckende op de muren maer witte blacken / schendende alleenlyck 't bobenwerck vande muur.

6 Schepen ende 11 Yachten / tot het inzeplen ghereed / hielden met cleyn zepl boben gaets / om op 't teycken als 't hoogh water souw zijn / dat ontrent ten 3 uren verwacht wierdt / in te zeplen: Maer alsoo de Gouverneur / soo 't schijnt van de komst van dese Bloot langh te vozen geadvverteert / de gaten oft incomsten van 't Recyf / namelijk de Poco en de Barretuño met gesoncken Schepen gestopt / ende de gantsche Povo op 't land-recyf met een murragie oft borstweringh hadt vast ghemaect: soo en hebben de Schepen ende Yachten voor dien tijdt op die incomsten niet connen uytrechten / ende de ander Schepen die dicht op den wal gheset lagen / sonder yet uyt gherecht te hebben / zijn gedrongen geweest teghen den nacht af te koyten.

Ondertusschen was de E. E. Colonel besich om sijn volck ter geordoneerder plaetse met Chaloupen en Boots te landen / self in persoon met de avantgarde aen comende / in 't gesicht van syn vband / die hem sterck te voet ende te paerd op strandt liet sien / waer op de rest van 't volck uyt de Schepen ghevolght is met 2 stuckjens geschut / die 3 16 pser schoten: maer also de avent op de hand quam / moesten dien nacht ober op de strant logeeren.

Des nachts alle preparatie ghemaect hebbende / is des moorghens moedigh aen ghemarcheert met de gantsche macht / in drie Regimenten / ende een partij vper-roers; verdeylt: als de avantgarde

garde / daer den Colonel self onder was / gecommandeert by den oversten Lieutenant Eltz: het Battallon door den oberste Lieutenant Steyncalenfels, ende de arriere garde door den Mapoz Honcx, hadden aen de een zijdt een dicht creupel bosch / waer uyt haer groot aenstoot kon geschiet hebben.

Kreghen (by Rio doce) 't welck is een lopent ribiertjen / daer sy tot den middel toe door moesten / by de Portugesen betrencheet) een herdt treffen met haren vbandt / die welsende ontrent 1800 sterck / met verlies van veel dooden / ende gequetste / soo aen d'een als d'ander zijdt / maer aen de Spaensche zijde meest: te rugh zijn gedzeven tot twee malen toe.

Van daer is de Colonel met de avantgarde / sonder rusten na de stadt gemarcheert (hebbende onderweghs wel eenige Swarten bekomen / maer gheen goe kuntschap weten te bekomen) het Jesuiten Clooster beklommen / daer de poort van achteren toegelolwerckt was / hebben die op-gehouden / ter neder leggende al die weerstandt deden / soo dat de Spaensche de plaets met veel dooden ende ghequetste / moesten ruppen.

De Soldaterije in de retrenchementen ende Forten op strandt aen Zee sulcky ghewaer wordende / ende siende de arriere garde die de Mapoz Honcx gheleypde op haer aencomen / begaven haer op de blucht / na een wijl veychtens / ende schietes met grof geschut / met verlies van ettelijcke dooden ende gequetste.

Ondertusschen dat de Colonel de Stadt aen de Noord zijdt naderde / hadt de General twee Compagnien Soldaten met eenich Bootvolck / die tot het inzeplen te vozen waren gheordineert / gesonden tot assistentie van den Colonel / die bequamelijck aen de Zuid-zijdt vande Stadt landen / sulcx dat de Stad aen beyde zijden aengetast wierd: ende soo hebben sy des achtermiddaghs ontrent ten 4 uren haer meester gemaeckt vande Stad / met verlies van 50 tot 60 Soldaten.

Na het veroveren vande Stadt en wiert daer niet meer als ontrent 100 kisten Supcker / eenighe Wynen / weynigh Meel / ende ander cleynighepdt van weynigh inportantie in de Stadt

ghevonden / vermits de Borghers ende inwooners meest waren met al haer goeden gheblucht / niet tegenstaende dat de Gouverneur Mathias d'Albuquerque op lijf straf verboden had yet uyt de Stadt te verboeren / op dat de borger / om de wille van syn goet / te trouwer de Stadt souw helpen bewaren.

Des nachts liet de Generael met de Chaloupen de gaten peylen / en de gelegentheyd vande Forten besichtigen / die de bypandt wel beset hield / so dat daer weynigh cans wierd ghelien om die te water met voordeel aen te tasten.

Den 17 liet de Gouverneur de pack-huylen ende al de Suppkeren daer in aen byand steken / bedragende over de 15000 kisten / om dat de Burgers en eygenaers geblucht waren / so een gebangen vertelde / ende sulcx en was van de onse niet te weyzen.

Den 20 Febr. na dat de Stad wel beset ende op alles goede orde ghestelt was / is na rijpe deliberatie van die vanden Rade goet gebonden een entrepynse op 't Casteel dat op 't landt Recyf lept / daer toe by den Colonel gherommandeert is de overste Lieutenant Steincalenfelts met 400 tot 500 Man / die sich daer in wel heeft ghequeten / twee uren langh des nachts dat Fort bestormt / doch also onse storm-leere / die al gerecht waren / wel een vadem te kort ware / ende de deure van 't Casteel niet en kost geopent worden / sonderling om dat den bypand uyt het cleyne Fort op 't Zeerecyf met Canon en schroot veel schade op d'onse dede / so is goet gebonden af te trecken / met verlies van ontrent 20 dooden / ende 40 tot 50 gequetste / om niet meer volck te spillen.

Den 21 de Baretino door de Chaloup gebiliteert / het Schip dat daer in 't gat aen de grond lagh aen brand gesteken / ende gebonden dat daer gelegentheyd was om met Chaloupe daer door binnen het Recyf te komen / siende het Doorp op 't Recyf / waer de pack-huylen verbrandt waren / met muren / borstweringen ende palissaden vast gemaect / daer over oordeelden het landen aldaer / om het selve Doorp aen te tasten / seer onseker ende periculeus.

Ende den 22 noch besich wesende de stad met wercken meerder te versekeren / gelyck mede het Jesuiten Clooster vast gemaect wierd /

wierd / aen de strand by den boet van de stad een brugh makende / 't welck in maniere van een hooft soude uyt comen tot over de barningh een stuckjen 't Zeewaert / om aldaer by harde barningh drooge ende ander waren aen ende van land te brengen.

So is op den 23 Febr. met toestemming van al de Krijgsoversten goet gebonden 't geseyde Fort op 't land Recyf met approches aen te gaen / daer toe voort alle noodige als soliben ende schantskorven gereet gemaect zijn. Het meeste Boots-volck gebruyckende om rijswerck te houwen ende schantskorven te maecten / als mede tot volmaken van de geseyde brug oft hooft.

Ende den 25 in de stad voort verscheyden straten borstweringen / voort een overval van de bypand gemaect zijnde / so is het approcheren na het geseydt groot Casteel op den 27 Febr. met 500 Man begoft / onder 't commandement vanden oversten Lieutenant Eltz, die den selven nacht een retrenchement teghen het Casteel / tusschen het Doorp van 't Recyf ende de Stadt gelegen / op-ghevoopen heeft : ende des anderen daeghs de baterye na by ghereed ghemaect heeft / als wanneer des avonds de Mapoor Honcx hem verlost / en de Colonel in persoon hem daer oock verhoeght heeft / daer blyvende tot des anderen daeghs smorghens / dat de baterye voltoyt / ende 3 halve Cartouwen geplant / ende den gantschen dagh daer met geschoten was.

Daer na / den 2. Maert / wesende de gantsche morghen-stond met het geschut gespeelt / so hebben die van 't Fort met op-rollen van haer Vendel / ende uytsteecken van een wit laken / ghesocht te parlementeren / seyndende daer nevens een Capiteyn / die met den Colonel verdraghden is het Fort te verlaten / op conditien als in de volgende Articulen te sien is.

Dit ghedaen wesende / is den Colonel voornemens gheworden het Casteel dat op 't Zeerecyf lept / oock op te eytschen : En heeft den C. Heer Generael ende Heeren Raden daer van verwittigt / die 't selve hebben gheaprobeert / ende is also 't selve in 't werck gestelt met senden van een Tambour ende een Caelman / die van 't Fort oock ghehoort ghevende / hebben een Lieutenant (mits dat daer

daer tegen een ander in oftage ging) buyten gefonden/ die welck
uyt den naem van synen Commandeur met den Colonel heeft
gehandelt op den selven voet als die van 't Fort op 't land Recyf/
ende voort zijn daer op uyt getrocken: sulcks dat de Colonel daer
met meester was van beyde de Forten ende Haven van Phar-
nambuco.

Des anderen daeghs den 3 heeft de Colonel ordre gestelt / dat
de Oberste Lieutenant Steyncalenfeltz , een exploit deedt op 't
Epland van Antonio Vaz / gelegghen teghen ober het Dorp op 't
Recyf: die ober varende/ geen resistentie en heeft ghevonden/ wes-
sende het volck (om 't overgaen van de Forten) ghevlucht / heeft
daer ober een trouw volcks ghelogeert in 't Clooster dat op 't selve
epland staet. Waer mede also de Stadt ende Fortressen van Par-
nambuco in handen is van 't Krijghs-volck vande Geocropeer-
de West-Indische Compagnie/ onder 't gebiedt van hare Hoog:
Mog: de Staten Generael ende Prince van Orangen / dat God
gebe langh te duren.

Den selven dito/na dat het gat vande Recyffe was gepeylt/liepē
eenige schepen / jachten ende alle de chaloupen binnen 't selve Re-
cyf/zynde een seer bequame plaets/ om niet alleen te leggen maer
mede de schepen te setten / kiel halen ende schoon te maken / ghe-
lijck mede 't Jacht de Back / 't welck nae 't Vader-landt soude
gaen/ daer binnen schoon gemaect / ende eenige supckeren inge-
nomen heeft. Ende was aldoen den E. Heer Generael ghelo-
geert in de Pobo/ op 't Recyf: den E. Colonel in 't Jesuyten
klooster: ende den Lieutenant Colonel op 't Eplandt van An-
tonio Vaz.

Summa

*Summa de los Articulos que se acordaron entre el Sr.
General Henrique Long, Don Theodoro a Waerden-
borch, maesso de Campo, y los de mas Señores del Consejo secreto de la
Armada, que al presente esta surta en la barra de Fernambuco, en ser-
vicio de los S^{res}. Estados Generales de las Provincias unidas, y del Prin-
cipe de Orange, Gouvernador dellas: a Cargo de los S^{res}. Admini-
stradores de la Comp^{na}. de Indias, de la una parte: Y el Capⁿ. Antonio
de Lima, Capⁿ. de la Fortaleza de San Ieorge, por el Rey de España,
de la otra.*

PRimeramente fera el dicho Capitan *Antonio de Lima* obligado de
entregar, el dichos General, y Maefso de Campo, y los de mas S^{res}. del
Consejo, la Fortaleza de *San Ieorge* con toda su artilleria, y partre-
chos della, y las de mas ammuniciones de guerra que al presente en el
dicho Fuerte estan.

Item fera el dicho Capitan *Antonio de Lima* despues de hecha la dicha en-
trieja, lleuado juntamente con todos sus soldados y sus armas ordinarias, sin
bandera, y sin mechas ençendidas, con barcos o bateles a la otra banda del
Rio, en tierra firma, para el ay passar donde bien les pareçiere.

Para seguridad de la buelta de los dichos bateles quedara el dicho Capⁿ.
Antonio de Lima en este Campo en rehenes, hasta tanto que totos los de su
Comp^{na}. fueren desembarcados; y promete assi, Dios le ayude, de embiar la
chaloupa o barco en que el assy passare sin danno alguno de este Campo.

A de mas desto prometto y se obliga el dicho Capⁿ. por si y por lo de mas
soldados, por el tiempo de seys mezes figuientes de la fecha desta, no tomar
ny traer armas contra los susodichos S^{res}. Estados Generales, y Principe de
Orange. Assy Dios les ayuda y salue.

Fecho y passado ansi en este Campo y sitio delante de la fortaleza de *San
Ieorge*, a dos de Março, de 1630 annos, y le firmaron de entre ambas partes:
el sotto scritto dezia, *Henrique Long*, General. *T. a VVardenburch*, Colonel.
Antonio de Lima, Capitan de la Fortaleza de tierra.

Los mismos articulos se concedieron al Capⁿ. *Mannel Pacheco el Guyar*,
Capⁿ. Mayor de la fortaleza de la mar: y lo firmaron de entre ambas partes:
sotto scitto: *Henrique Long*, General. *T. van VVaerdenburch*.
Mannel Pacheco Capⁿ. *Pedro Barboza* Lugarteniente.

Somma van de Articulen gheacordeert tusschen den H^r. Generael *Hendrick Loncq*, ende de H^r. *Dirck van Waerdenburch*, Colonel, ende de meer Heeren vanden secreten Raede, vande Armade tegenwoordig liggende inde Barre van *Farnamboucq*, in dienste vande H. Staten Generael der Geuniceerde Provintien, ende den Prince van Orangen, Gouverneur der selve, in dienst vande West-Indische Comp. ter eendere, ende den Capiteyn *Antonio de Lima*, Capiteyn van de Sterckte van *S. Ioris*, voor den Koning van Spagnien, aen d'ander zyde.

TEN eersten sal den vooznoemden Capiteyn *Antonio de Lima*, ghehouden zijn te leveren / aen de voozsz. H^r. Generael / ende Colonel / ende andere Heeren vanden Raedt; de sterckte van *S. Joris*, met alle haer gheschut ende toe-behooren van dien / ende alle de Annumitie van oorloghe / segghenwoordigh inde voozsz Sterckte zijnde.

Item / sal den voozsz Capiteyn *Antonio de Lima* (naer de voozsz over-beringe gedaen te hebben) met alle syne Soldaten / met hunne ordinaire wapenen / sonder vaendel of brandende lonten / gevoert te worden met barquen oft schuyten aen de ander zyde vande Riviere aen 't vaste Landt / om van aldaer te passeren / daer het hun sal goet duncken.

Tot verseeckeringe vande weder-komste vande voozsz schuyten ofte barquen / sal den voozsz Capiteyn *Antonio de Lima*, in 't voozsz Legher in gyselinghe blyven / totter tyd toe dat alle de gene van syne Compagnie sullen gelandet zijn / ende beloofst (alsoo moeste hem Godt helpen) de chaloupe ofte barque daer hy oock mede sal over-ghevoert worden / wederomme sonder eenighe schade in dit Legher te senden.

Ende hoben dese beloofst ende verbind hem den voozsz Capiteyn / soo vooz hem ende de andere Soldatē / in ses maenden naer dato van dese / geene wapenen aen te nemen ofte te draghen teghens de vooznoemde Heeren Staten Generael / ofte den Prince van Orangie / so moeste hem God helpen ende saligh maecken.

Aldus gedaen ende gepasseert in 't Legher vooz de Sterckte van *S. Ioris*, den 2 Martio / van A^r. 1630. ende geteeckent van weder zyden. Was onderteekent *Hendrick Cornelisz Loncq*, Generael / *T. van Waerdenburch* Colonel / *Antonio de Lima*, Capiteyn vande Sterckte van *S. Ioris*.

De selve Articulen zijn mede toegestaen aenden Capiteyn *Manuel Pacheco el Guyar*, Capiteyn *Majo* vande Sterckte aen de zee / ende zijn weder zyden onderteekent. Onder stont / *Hendrick Loncq*, Generael. *T. van Waerdenburch*, *Manuel Pacheco el Guyar* Capiteyn / *Pedro Barboza* Lieutenant.

Lijste

Lijste van d' Admunitien inde Stadt van PHARNAMBOUCQUE ghevonden.

Op de twee Fortjens aen de strand by Noorden, ende aen de Zuydzyde van de Stadt, ghevonden op yder 4 yfere Stucken, schietende yder 4 lb yfers. ——— 8 Stucken.
 Op beyde de Fortjens ofte Casteeltjens, pulver ——— 600 lb.
 Op 't Iesuyten Clooster 30 tonnen bus-kruydt, yder onghevaer geextimeert ten hooghsten a 100 lb. 3000 lb.
 Op het Tol-huys vijf vaten, yder ghenomen a 200 lb. ten hooghsten ——— 1000 lb.
 Summa Pulver 4600 lb.

Een partye lont, genomen op ——— 2000 lb.
 Noch een partye op ——— 200 lb.

NOTA. Hier van schijnt wel 300 lb verdorven te zijn.

Een partye yfere koghelen van 20 in 't lb.
 Eenigh staf-loot.
 Eenige laetjes met Musquet-kogelen, a 12 in 't lb.
 Een groote quantiteyt spaens yfer aen staven.
 2 Vaten of ocxhoofden Salpeter.
 Een partye ongestelde schuppen.

Artillerie ghevonden op 't Casteel S^t. Ioris, by de Pack - huysen legghende.

24 Yfere stucken van 10 a 5 lb yfer.
 4000 lb Pulver.
 Partye yfere koghelen.
 30 lb groote Musquet-koghelen, van 10 in 't lb.
 40 lb Lont.

Partye

Partye handt - Granaten.

Partye vuur-potten.

1 Metale stuck van 8 lb.

2 Pypen Spaensche Wijn.

1 Kist Suycker.

Partye groote pottysen met water.

In 't Casteel op 't Zeerecyp leggende/is gebonden

15 Metale stucken, hebbende de wapenē van Philippus de I I en de III Koningen van Hispagnien, eenige daer op 't wapen van Portugael, zijnde halve Cartouwen, stucken van 20. 18 ende 10 lb yfer.

1 Metale Slangh van 10 lb yfer, schadeloos.

14 Vaten Bus-poeder, van 120 lb.

Partye yfere Canon-kogels.

Groote partye gevulde cardoesen tot de stucken.

60 lb Londt.

Partye pottysen, soo groot als kleen, met water, spaensche wijn, en azijn gevult.

7 Sacken meel, 4 kisten farinie.

Weynigh ghesoute visch.

Een kuyp met gesouten vleys.